

drugimi pritiklinami vred (z lepakom, pesmicami in poučilom), ki se vse našajo na znano borbo, ki se je vršila v preteklem letu radi civilnega zakona na Ogrskem ter vzbujala tudi naše ondotne rojake. „Namen posvečuje sredstva“, in tako pride tudi naša pastorka včasih do časti, da se je domislio celo v tiskarnicah kraljeve Budimpešte.

Faustissime nozze Clodig-Herzen. Iz laškega Vidma (tipografia del Patronato) nam je došla lična knjižica (str. 35), posvečena poroki Lucilije Klodičeve z Aleksijem Herznom. Razen posvetila obsega italijanski prevod (*Eccidio d' Aquileia*) sledečega slovenskega izvirnika (*Propad Ogleja*), ki je oba speval, oziroma preložil dični naš I. Trink. — Ta pošljatev nas je razveselila tem bolj, ker nam priča, da slovenske muze niti v Lahih niso popolnoma utihnile, kjer bi menili, da so osameli naši rojaki obsojeni na izmrtje.

Slovenka se bode zval leposlovni list, ki bode izhajal s 1. januarjem prih. leta počenši kot priloga »Edinosti« po dvakrat na mesec ter bode stal posebej naročen 3 gld., za naročnike »Edinosti« pa z gld. na leto. Prinašala bode »Slovenka« gradivo za vse sloje našega ženstva: leposlovje in pesmi, poročila o književnosti, osobito o naši, poročila o gibanju rodoljubkinj drugih slovanskih narodov, spise o odgoji in vzgoji otrok, oduševljajoče spise za ono ženstvo, ki še spi, ter naposled spise o domačem gospodinjstvu, hiši in tudi — o modi . . . «, »Vse Slovenke brez izjeme naj se oklenejo lista, in vse naj pokažejo, da ne poznajo Kranjc, Štajerk, Primork, ampak da so edino in samo le Slovenke, kakor bo listu ime le »Slovenka«.«

Tudi se poudarja v dotedanjem »Pozivu slovenskemu ženstvu«, ki ga je objavila »Edinost« z dne 25. okt. t. l., »da bode uredništvo »Slovenke« ločeno od uredništva »Edinosti«, ter da bode popolnoma v ženskih rokah, da bodo naše Slovenke lažje pisale prav zaupno svoje želje in misli; kajti sestre jih bodo — umele.«

Poziv na naročbo uglasbenih, zlasti mladinskih pesmi, ki se namerjajo izdati v štirih zvezkih (1 gld. 30 kr. za vse skupaj brez poštnine), je objavil v »Slov. Narodu« z dne 29. sept. t. l. g. Ivan Grebenc, učitelj v pokoju (pošta: Juršinci na Štajerskem). — Zaradi preskopega prostora za sedaj ne moremo ustreziti želji g. Grebanca, da bi ponatisnili tisti poziv, a napotujemo naše čitatelje, ki se za to zanimajo, na dotedjni oglas v »Slov. Narodu«.

»Archiv für slavische Philologie« ima v XVIII. zvezku (3. in 4. snop.) tole vsebino: »Kaschubische Dialectstudien«, von Gotthelf Bro-nisch. — »Die Biographie Stephan Lazarević's von Konstantin dem Philosophen als Geschichtsquelle«, von St. Stanojević — zanimiva razprava, v kateri se pojasnjuje razmerje med knezom Št. Lazarevićem in Konstantinom filozofom. — A. Kolessa zvršuje »Dialectologische Merkmale des südrussischen Denkmals »Žitije sv. Savy«.« — Potem sledi »Zur Geschichte des Physiologus in den slavischen Literaturen«, von P. Polivka. — V. Vondrák je priobčil lepo razpravo, ki se zvrši šele v prihodnjem zvezku: »Zur Frage nach der Herkunft des glagolitischen Alphabets«. Vondrák kritikuje dr. R. Abichta razpravo: »Ist die Aehnlichkeit des glagolitischen mit dem grusinischen Alphabet Zufall?« in pravi med drugim: »Wir können demnach

bei Cyril die Kenntnis der samaritanischen und hebräischen Schrift voraussetzen. Dazu kommt noch selbstverständlich die griech. Minuskel wie auch die Uncialschrift. Es hat nun den Anschein, dass er abgesehen von der letzteren, jede der genannten Schriftarten benutzt hat und daraus, was ihm geeignet schien, mit verhältnismäßig geringen Modificationen in sein Alphabet aufnahm*. — V kritičnem oddelku je napisal naš rojak M. Murko jako zanimiv sestavek: „Die Litteratur zum hundertjährigen Jubiläum P. J. Šafařík's“ (glej nastopno beležko v današnjem listku*). — Bibliografski oddelek so spisali: V. Jagić, C. Jireček, M. Rešetar in G. Polivka. Jagić ocenja med drugim tudi Štrekljevo zbirklo slovenskih narodnih pesmi, o kateri se izraža kolikor možno laskavo kakor tudi o prof. Štreklju in trdi, da tako skrbno urejene zbirke nima niti srbo-hrvaška ali bolgarska, niti češka in poljska literatura. Jagić pa je podal tudi našim prestrogim moralistom par brdkih in zasluženih. Blagopokojni Davorin Trstenjak je pisal nekoč v nekem uredniškem pismu (»Edinost* ga je nedavno priobčila), »da so zeloti izvohali povsod razširjanje nenavnosti.* Kakor se kaže, še dandanes nismo mnogo na boljšem. Tudi prof. Štreklju so delali in še delajo nekaterniki sitnosti in ovire, hoteč v najnedolžnejših pesmih zaslediti nemoralnost, in zahtevajo odločno, da se dotične pesmice črtajo. Tem pregorečim moralistom je dal prof. Jagić dobro lekcijo, pišeč: . . . Sonderbarer Weise verlautete, nicht gleich anfangs, sondern später, dass die maßgebenden Factoren des Vereines (Matrice) gegen die Ausgabe der Volkslieder aus — religiös-moralischen Gründen Bedenken tragen!!! Das Volk berühre ja in seinen Liedern auch die Liebe, und das sei sündhaft! Wenn die braven Leute aus dem Volke, die in derber, aber harmloser Naivität den Gesammtinhalt ihrer Lieder im Gedächtnisse wahren, ohne bei einzelnen etwas böses zu denken, von der Verurtheilung seitens der pedantischen Haarspalter und strengen Sittenrichter eine Ahnung hätten, so würden sie erstaunt die Augen öffnen und fragen, wer jenen rigorosen Herren das Recht gebe, einen durch Generationen überkommenen, in seiner ersten Anlage hie und da möglicherweise auf sehr traurigen That-sachen beruhenden Text, dem jedoch die Zeit eine gewisse Weihe der unschuldigsten Erinnerung verliehen, in buchstäblicher Analyse zu fassen! Gewiss ist bei dem Volksliede ein solcher Maßstab am wenigsten angebracht!* — Na koncu je Oblakov nekrolog, v katerem se spominja prof. Jagić s toplimi in iskrenimi hesedami prerano umrlega učenjaka, kar je omenil »Zvon* že vio. št. Dolžnost bi bila, da se odzovejo tudi Slovenci n. pr. »Matica slovenska«, »Pisateljsko društvo«, gg. profesorji in drugi rodoljubi pozivu prof. Jagića in pošljejo svoj obol za spomenik nepozabnega V. Oblaka. (Doneske spremema: prof. Jagić, Dunaj, XIX: Döblinger Hauptstrasse 24 in »Weidmannsche Buchhandlung« Berlin S. W. Zimmerstraße 94). *Fr. Vidic.*

Die Literatur zum hundertjährigen Jubiläum P. J. Šafařík's.
M. Murko. (Ponatišk iz „Arch. f. slav. Philologie“.) V tem velezanimivem članku ocenjuje, popravlja in dostavlja pisatelj razne spise, ki so izšli o priliki stoletnice Šafaříkovega rojstva, n. pr. K. Jirečka: „P. J. Šafařík